

Integraal Waterbeleid

Maasbekken

Samen werken aan water

MAASBEKKEN BEKKENSPECIFIEK DEEL

STROOMGEBIEDBEHEERPLAN VOOR DE MAAS 2016-2021

INHOUD

EEN KORTE VOORSTELLING	5
BELANGRIJKE GEBIEDEN UITGELICHT	21
WARMBEEK	23
ABEEK, ITTERBEEK EN LOSSING	25
BOSBEEK EN WITBEEK	27
DOMMEL	29
MERKSKE	31
WATEROVERLEG IN HET BEKKEN	35

MAASBEKKEN BEKKENSPECIFIEK DEEL

STROOMGEBIEDBEHEERPLAN VOOR DE MAAS 2016-2021

WOORD VOORAF

Beste lezer

Ook de komende jaren zetten waterbeheerders, rioolbeheerders en andere overheden hun inspanningen voor een proper en veilig Maasbekken verder. Stap voor stap werken ze aan een goede watertoestand. Zo herstellen ze de structuur van waterlopen, werken ze vismigratieknelpunten weg, voorzien ze bijkomende overstromingsgebieden, breiden ze het rioleringsstelsel verder uit, enz. Het stroomgebiedbeheerplan voor de Maas en het bekkenspecifieke deel voor het Maasbekken geven hierbij de richting aan.

In 4 speerpuntgebieden en 8 aandachtsgebieden schakelen we een versnelling hoger. In die gebieden willen we in 2021 of 2027 een goede watertoestand bereikt hebben. Het bekkensecretariaat brengt er alle betrokkenen samen in een gebiedsgericht overleg om maatregelen en acties te bundelen en op elkaar af te stemmen. Zo komen we op het terrein sneller tot resultaat.

Met deze brochure bieden we u een voorsmaak van wat u de komende jaren mag verwachten in het Maasbekken. We zetten enkele gebieden en acties in de kijker. Benieuwd naar meer? U kunt het volledige bekkenspecifieke deel nalezen op de website www.maasbekken.be.

Veel leesplezier

MAAS
BEKKEN

EEN KORTE VOORSTELLING

WAT MAAKT HET MAASBEKKEN ZO UNIEK?

Waar komt het water vandaan?

De Maas ontspringt in het noordoosten van Frankrijk. Ze stroomt noordwaarts doorheen een vallei in het Plateau van Lotharingen om via Wallonië Vlaanderen te bereiken. Tussen Lanaken (Smeermaas) en Kinrooi (Kessenich) vormt de Maas ("Gemeenschappelijke Maas") over een lengte van 47 km de grens tussen Vlaanderen en Nederland. In Nederland mondt de Maas uit in het Hollands Diep en het Haringvliet, dat in verbinding staat met de Noordzee.

**De Maas is de enige rivier
in Vlaanderen met een
grindbedding.**

Van de elf bekkens in Vlaanderen behoort enkel het Maasbekken tot het stroomgebiedsdistrict van de Maas. Amper 5% van het Maasstroomgebiedsdistrict ligt binnen Vlaanderen.

De Maas is van nature een regenrivier met extreem wisselende debieten. Bovendien is het de enige rivier in Vlaanderen met een grindbedding. De neerslagkarakteristieken en de bodemgesteldheid in het stroomgebied ten zuiden van Luik bepalen de hoogwaterafvoeren op de Maas.

Verschillende waterlopen in het Maasbekken (o.a. Dommel, Warmbeek, Mark, Weerij) voeren hun water via Nederland af. Enkel de Berwijn, de Bosbeek, de Abeek en enkele kleinere waterlopen monden in Vlaanderen uit in de Maas.

Voormalig grindwinningsgebied Negenoord aan de Maas

Verzakking van het landschap

Het Limburgse deel van het Maasbekken wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van drie mijnverzakingskernen ter hoogte van het Kempisch plateau in Maasmechelen (ten noorden van Eisden, ten noordoosten van Meeswijk en ter hoogte van Leut). Door deze verzakkingen is de natuurlijke waterafvoer van enkele beken (o.a. Genootsbeek, Vrietselbeek en Bosbeek) gewijzigd. Een ander gevolg van de verzakkingen is de daling van het maaiveld beneden het grondwaterniveau waardoor er op sommige plaatsen kwel ontstaat.

Groene oase van rust

Hoewel akkerbouw het meest voorkomende landgebruik is in het Maasbekken (26%), wordt het bekken gekenmerkt door grote boscomplexen en graslanden. Vooral aan de oostrand van het Kempisch plateau en in Noord-Limburg zijn uitgestrekte natuurgebieden aanwezig. Het Nationaal Park Hoge Kempen, het enige nationale park van België, ligt deels binnen het Maasbekken. Het park bestaat uit ruim 5.700 ha bos en heide en strekt zich uit over gemeenten Dilsen-Stokkem, Maasmechelen, Zutendaal, Lanaken, Genk en As.

Op de vruchtbare leemgronden ten zuiden van het Albertkanaal (Riemst, Tongeren) en in Voeren is er veel akkerbouw. Doordat deze leemgronden in hellend gebied liggen, zijn ze gevoelig voor bodemerosie. Het Maasbekken heeft in totaal 11.200 ha erosiegevoelig landbouwareaal, waarvan 1.500 ha sterk erosiegevoelig.

Scheepvaart

Talrijke kanalen doorsnijden het Maasbekken: het Albertkanaal (tussen de gewestgrens en Eigenbilzen), het kanaal Briegden-Neerharen, de Zuid-Willemsvaart (tussen Smeermaas en Lozen), het kanaal Bocholt-Herentals (tussen Lozen en Lommel) en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten (tussen Rijkevorsel en Brecht). Deze kanalen ontvangen hun water (al dan niet rechtstreeks) vanuit de Maas. Om tijdens periodes van laagwater scheepvaart te garanderen, maakten Vlaanderen en Nederland afspraken over het gelijk gebruik van het Maaswater.

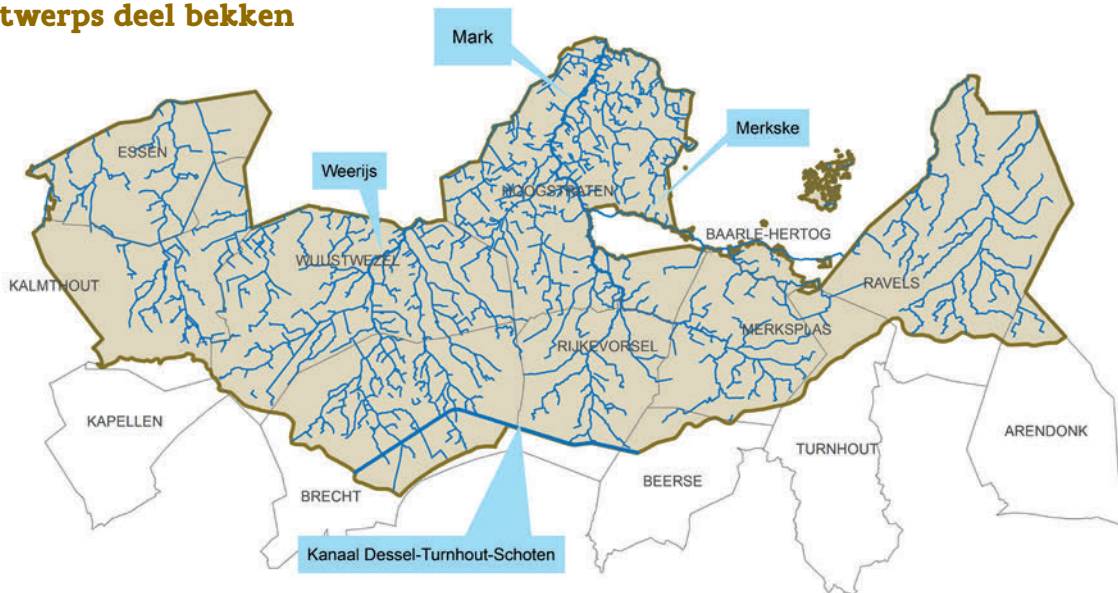
Het Albertkanaal is één van de belangrijkste kanalen in België. Het speelt een grote rol in de ontsluiting van de haven van Antwerpen en het industriebekken van Luik en zorgt voor een verbinding tussen het Maasbekken en het Scheldebekken. Daarnaast is het kanaalwater ook een belangrijke drinkwaterbron.

Eén rivier, twee afzonderlijke gebieden

Het Maasbekken is het enige bekken in Vlaanderen dat opgesplitst is in verschillende aparte delen. Twee derden van het Maasbekken ligt in de provincie Limburg en één derde ligt op Antwerps grondgebied. Er zijn 38 gemeenten geheel of gedeeltelijk bij betrokken.

Het Limburgse deel van het Maasbekken grenst in het noorden en oosten aan Nederland en in het zuiden aan Wallonië. Het Antwerpse deel grenst in het noorden aan Nederland. Het Merkske en de Gemeenschappelijke Maas zijn 2 grensvormende waterlopen die stromen tussen Vlaanderen en Nederland. De Jeker flirt in Tongeren en Riemst met de gewestgrens. Grensoverschrijdende afstemming met Nederland en Wallonië is voor het Maasbekken dus zeer belangrijk.

Antwerps deel bekken

Limburgs deel bekken

“

**Het Maasbekken
bestaat uit
verschillende
aparte delen.**

Stroomgebiedbeheerplan, instrument voor een integraal waterbeheer

De stroomgebiedbeheerplannen geven uitvoering aan het decreet Integraal Waterbeleid, een decreet dat twee Europese richtlijnen omzet in Vlaamse wetgeving:

- » De kaderrichtlijn Water (2000) wil de waterkwaliteit en de watervoorraden in Europa veilig stellen, de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte afzwakken en de lidstaten verplichten duurzaam met water om te springen.
- » De Overstromingsrichtlijn (2007) vraagt om het risico op overstromingen beter in te schatten en maatregelen te nemen om de schade te beperken.

De plannen geven ook invulling aan de beleidsvoornemens uit de waterbeleidsnota van de Vlaamse Regering.

Europa deelt haar watersysteem op in de stroomgebieden van de grote rivieren en pakt het waterbeheer aan per stroomgebieddistrict. Een stroomgebieddistrict wordt gevormd door een of meer aan elkaar hangende stroomgebieden, samen met het grondwater en het kustwater dat erbij hoort. Vlaanderen ligt voor het grootste deel in het internationale stroomgebieddistrict van de Schelde en voor een kleiner deel in dat van de Maas. Vlaanderen deelt het watersysteem verder op in elf bekkens, waaronder het Maasbekken. Het water in een bekken stroomt naar één of naar enkele grotere en meestal bevaarbare waterlopen.

Elke zes jaar stelt Vlaanderen stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en de Maas vast. In die plannen worden de maatregelen vastgelegd die Vlaanderen zal nemen om de toestand van het oppervlakte- en grondwater te verbeteren en om ons beter te beschermen tegen overstromingen. Op 18 december 2015 keurde de Vlaamse Regering de stroomgebiedbeheerplannen voor de periode 2016-2021 goed.

De plannen bevatten verschillende onderdelen:

- » plandelen op het niveau van Vlaanderen
- » plandelen op het niveau van een bekken (bekkenspecifieke delen).
- » plandelen op het niveau van een grondwatersysteem (grondwatersysteemspecifieke delen)
- » een maatregelenprogramma
- » zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen per gemeente.

Meer informatie over de stroomgebiedbeheerplannen of over het integraal waterbeleid in Vlaanderen? Ga naar www.integraalwaterbeleid.be of lees de brochure '**Samen voor een gestroomlijnd waterbeleid**'.

Bekkenspecifiek deel, focus op het oppervlaktewater in het bekken

Een bekkenspecifiek deel van een stroomgebiedbeheerplan focust op het oppervlaktewater in het bekken en bestaat uit volgende hoofdstukken:

- » Een algemene beschrijving van de ligging van het bekken en van wat het bekken kenmerkt.
- » Analyses beschrijven de belangrijkste economische sectoren in het bekken en de invloed van deze sectoren op het watersysteem. Ook de aanwezigheid van beschermde gebieden en het overstromingsrisico in het bekken wordt in dit hoofdstuk behandeld.
- » De milieudoelstellingen waaraan de toestand van het oppervlaktewater getoetst wordt en de huidige toestand in het bekken.
- » De visie op het waterbeheer in het bekken. Welke watergebonden problemen doen zich voor en hoe wil de overheid de problemen aanpakken.
- » De acties om de toestand van het oppervlaktewater te verbeteren of ons beter te beschermen tegen overstromingen, hebben betrekking op het ganze bekken, op een bepaald gebied of op een bepaalde waterloop in het bekken.
- » Een beknopt overzicht van de vooruitgang van de toestand van het watersysteem in het bekken in de voorbije zes jaar en een overzicht van de gemotiveerde afwijkingen op het behalen van de milieudoelstellingen.

Raadpleeg het bekkenspecifieke deel voor het Maasbekken op www.maasbekken.be.

WIE ZIJN DE SPELERS IN HET BEKKEN?

WATERLOOPBEHEERDERS	
<p>nv De Scheepvaart (Vanaf 1 januari 2017 gefuseerd met Waterwegen en Zeekanaal NV in De Vlaamse Waterweg nv)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beheert de Gemeenschappelijke Maas, het Albertkanaal, de Zuid-Willemsvaart, de kanalen Bocholt-Herentals, Briegden-Neerharen en Dessel-Turnhout-Schoten
<p>Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beheert de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie
<p>Provincies Limburg en Antwerpen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beheren de onbevaarbare waterlopen van tweede categorie buiten de watering
<p>Merksplas, Baarle-Hertog, Essen, Bocholt, Voeren, Kinrooi, Meeuwen-Gruitrode, Houthalen-Helchteren (De andere gemeenten droegen in 2014 of 2015 het beheer over aan de provincie. Deze waterlopen zijn geherklasseerd naar waterlopen van tweede categorie.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beheren de onbevaarbare waterlopen van derde categorie op hun grondgebied
<p>Wateringen De Dommelvallei, De Vreenebeek, Het Grootbroek, De Oostelijke Mark en De Beneden Mark, Watering van Loenhout en Watering van Wuustwezel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beheren de onbevaarbare waterlopen van tweede en derde categorie binnen de watering
KWALITEITSBEHEER VAN HET OPPERVLAKTEWATER	
<p>Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • meet en modelleert de oppervlaktewater- en waterbodemkwaliteit en rapporteert erover • meet, inventariseert en modelleert de emissies in het water en rapporteert erover • houdt toezicht op de drinkwatervoorziening en de waterzuivering • adviseert milieuvergunningaanvragen voor afvalwaterlozingen
<p>Nv Aquafin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ontwerpt en bouwt de bovengemeentelijke infrastructuur voor waterzuivering • exploiteert rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) en bovengemeentelijke rioleringen
<p>Gemeenten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • staan in voor de uitbouw en het beheer van het gemeentelijk rioleringsstelsel
<p>Watermaatschappijen en rioleringsinstanties</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zijn verantwoordelijk voor de opvang, het transport en de zuivering van het afvalwater (Voor de uitvoering van deze saneringsplicht hebben de watermaatschappijen contracten afgesloten met de gemeenten en Aquafin, met daarin afspraken over de organisatie en de financiering.)
DRINKWATERVEROORZIENING	
<p>De Watergroep, Pidpa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • staan in voor de winning, distributie en het transport van drinkwater
GRONDWATER	
<p>Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • beheert de kwaliteit en de kwantiteit van het grondwater

OP WEG NAAR DE GOEDE TOESTAND

De Europese kaderrichtlijn Water wil voor al het oppervlaktewater in Europa de goede toestand bereiken. De goede toestand voor oppervlaktewater heeft een ecologische en een chemische component.

We zijn er nog niet...

Hoewel het Maasbekken op Vlaams niveau relatief goed scoort, hebben de meeste waterlopen in het bekken (circa 70%) toch een slechte of ontoereikende ecologische toestand. Momenteel haalt geen enkele waterloop de goede ecologische toestand. Enkele waterlopen hebben een matige ecologische toestand. Het gaat onder andere om de Abeek, Warmbeek, Witbeek, Itterbeek, Berwijn, Aa, de benedenloop van de Weerijds en het Merkske.

De belangrijkste fysisch-chemische knelpuntparameters zijn stikstof en fosfor. Stikstof scoort in meer dan de helft van de waterlopen onvoldoende. In de Weerijds, Itterbeek, Bosbeek en enkele kleinere waterlopen scoort stikstof goed. In de benedenloop van de Warmbeek is zelfs een zeer goede score opgetekend. In bijna alle waterlopen worden er te hoge concentraties van fosfor

gemeten. Enkel in de benedenlopen van de Warmbeek en Bosbeek, de Prinsenloop en in de Leyloop wordt een goede score vastgesteld.

In bijna alle waterlopen meten we te hoge fosforconcentraties.

Het merendeel van de onderzochte waterlopen scoort matig wat het visbestand betreft. De Bosbeek, Berwijn en Warmbeek scoren wel relatief goed. Deze waterlopen hebben dan ook een behoorlijke waterkwaliteit en habitatstructuur. Daarnaast scoort een derde van de waterlopen goed voor macro-invertebraten, o.a. de Berwijn, Abeek, Lossing en het Merkske. Slechte scores voor biologie komen vooral voor in de bovenlopen van het Antwerpse deel van het Maasbekken en in Zuid-Limburg.

Overschrijdingen van pesticiden komen vooral voor in Haspengouw (Jeker, Zouw, Beek en Ezelsbeek) en in het stroomgebied van de Mark (Hoogstraten).

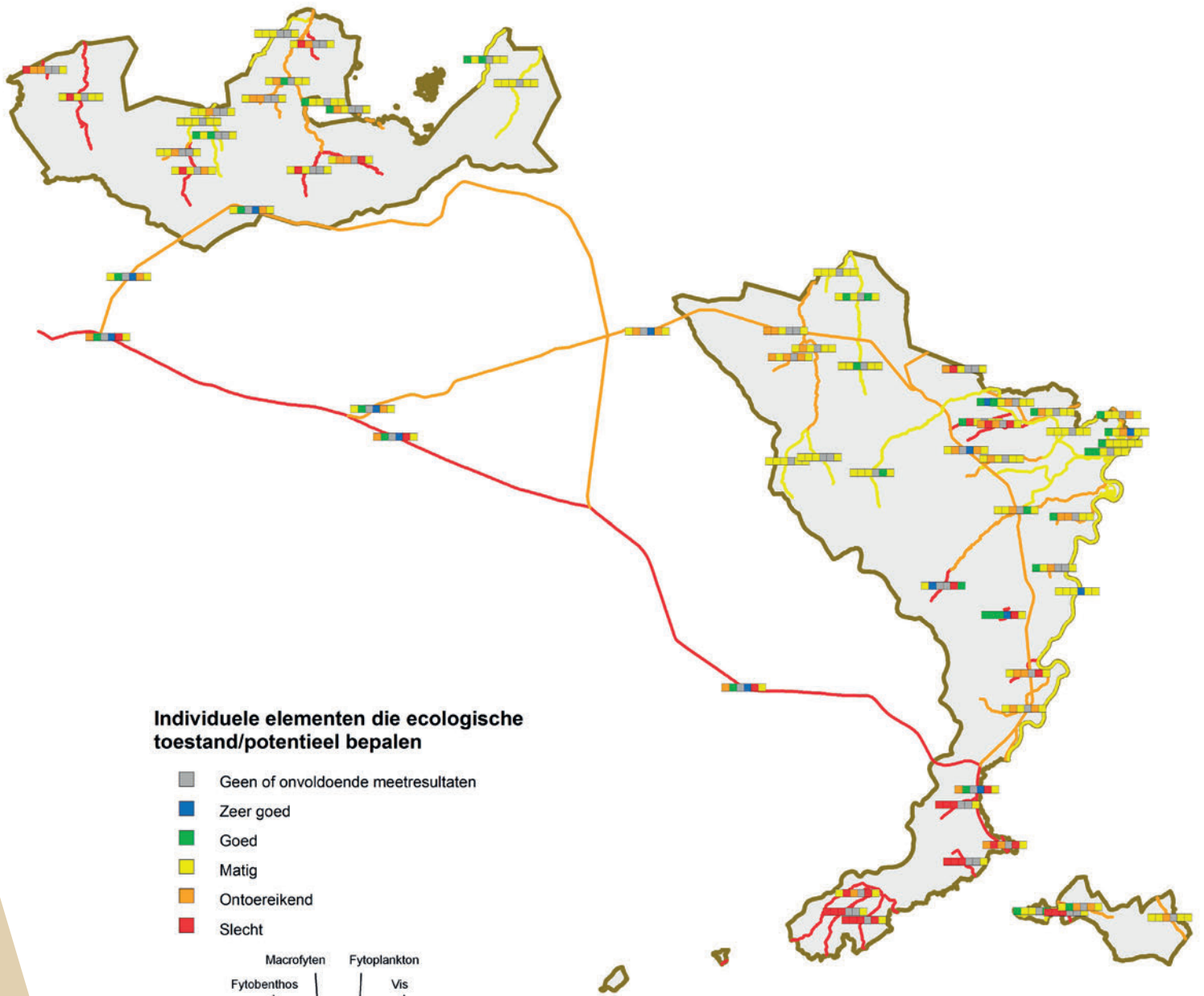
Wat is 'de goede toestand'?

De kaderrichtlijn Water stelt strenge eisen aan de toestand van het watersysteem. Bovendien geldt het one-out, all-out principe: het slechtst scorende kwaliteitselement bepaalt de globale toestandsbeoordeling van het waterlichaam.

De goede ecologische toestand wordt bepaald door tal van factoren die nauw met elkaar verbonden zijn: de aanwezigheid van waterplanten, macro-invertebraten en vissen (biologische parameters), de structuurkwaliteit (hydro-morfologie) van de waterloop en fysisch-chemische parameters zoals het zuurstof-, stikstof- en fosforgehalte. Het gecombineerde effect van al deze factoren bepaalt de ecologische kwaliteit van een waterloop.

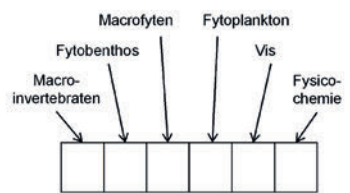
In sterk veranderde en kunstmatige wateren heeft het biologisch leven niet dezelfde ontwikkelingskansen. Daarom hebben deze wateren een aangepaste doelstelling, namelijk een goed ecologisch potentieel.

De goede chemische toestand betekent dat de milieukwaliteitsnormen gehaald worden voor gevaarlijke stoffen zoals zware metalen, PAK's en pesticiden.

Individuele elementen die ecologische toestand/potentieel bepalen

- Geen of onvoldoende meetresultaten
- Zeer goed
- Goed
- Matig
- Ontoereikend
- Slecht

Globale beoordeling ecologische toestand/potentieel

- ~ Geen of onvoldoende meetresultaten
- ~ Zeer goed
- ~ Goed
- ~ Matig
- ~ Ontoereikend
- ~ Slecht

Beoordeling van de ecologische toestand/potentieel voor de grotere waterlopen in het Maasbekken (2010-2012)

Waar komt de vervuiling vandaan?

Nutriënten

Modellering toont aan dat de landbouwsector het grootste aandeel heeft in de emissies van fosfor en stikstof in het Maasbekken (ongeveer 70 à 75 %), terwijl deze sector op Vlaams niveau een aandeel heeft van 40% in de fosforvrucht en van 56% in de stikstofvrucht. De verontreiniging met nutriënten is gerelateerd aan de hoeveelheid meststoffen (kunstmest en dierlijke mest) die op de landbouwgrond wordt gebracht.

In de vallei van de Bosbeek en de Dommel zorgt de saneringsinfrastructuur eveneens, zij het in mindere mate, voor emissie van fosfor en stikstof. In Zuid-Limburg en het Antwerpse deel van het Maasbekken hebben de huishoudens nog een relatief hoog aandeel in de emissies van stikstof en fosfor. Vooral in de gemeente Voeren moet de rioleringsinfrastructuur nog verder uitgebouwd worden. Heel wat huishoudens lozen er hun afvalwater nog ongezuiverd in de waterloop.

Over de periode 2006-2012 daalden de emissies vanuit de huishoudens en de landbouw van stikstof en fosfor naar het oppervlaktewater. De emissie van stikstof vanuit de industrie vertoont een lichte stijging, terwijl de emissie van fosfor door de industrie in 2012 even hoog is als in 2006.

Zuurstofbindende stoffen

De netto-emissie van zuurstofbindende stoffen (CZV) voor het Maasbekken scoort gemiddeld in vergelijking met andere bekkens. Voor CZV is de druk vanuit de

landbouwsector niet begroot. In vergelijking met andere bekkens scoort de sector industrie relatief hoog wat betreft de emissies aan CZV, vooral in het Limburgse deel van het bekken. De hoogste emissiewaarden aan CZV noteren we langs de kanalen, de Maas, de Dommel en de Mark.

Hoe halen we de goede toestand?

De waterkwaliteit in het Maasbekken is de laatste jaren verbeterd. Om de Europese doelstelling, de goede toestand te halen, zetten we sterk in op de verdere sanering van huishoudelijk afvalwater, minder verontreiniging vanuit de landbouw, een betere structuurkwaliteit van de waterlopen en ecologisch herstel.

Puntbronnen saneren

In de Voerstreek wordt op korte termijn geïnvesteerd in de verdere uitbouw van het rioleringsnet en de lokale zuivering. Ook in het Antwerpse deel van het Maasbekken moet er een inhaalbeweging gebeuren in de uitbouw van het rioleringsstelsel. De zuiveringsgraad is hier lager dan in de rest van het bekken. Zones met belangrijke saneringsachterstand vinden we in het stroomgebied van de Mark, de Weerijts en de Voer.

Voor een aantal te vaak werkende overstorten moet onderzoek duidelijk maken welke aanpassingen aan het rioolstelsel nodig zijn voor een betere overstortwerking. Vooral in de zuiveringsgebieden van Hoogstraten, Merksplas, Dilsen, Bree, Neeroeteren en Overpelt moeten we de overstortwerking kunnen verminderen.

Waterplanten in de Voer (Voeren)

Diffuse verontreiniging terugdringen

In de strijd tegen (verdere) eutrofiëring binnen het Maasbekken verwachten we extra inspanningen van de landbouwsector. In deze sector kan een grote winst gehaald worden voor het watersysteem aangezien de helft van het Maasbekken uit landbouwareaal bestaat. In de eerste plaats zullen we er op toezien dat landbouwers de code van goede landbouwpraktijk en de bestaande wetgeving correct naleven. Daarnaast proberen we landbouwers te overtuigen om vrijwillige beheerovereenkomsten af te sluiten of starten we eventueel een oeverzoneproject op.

Om overschrijdingen van pesticiden tegen te gaan, is het nodig bewust om te gaan met pesticiden. Voor de landbouwers betekent dit onder andere bufferzones respecteren en spoelen op het veld. Voor de particuliere gebruiker bestaan er voldoende preventieve maatregelen en alternatieve bestrijdingsmethoden om het gebruik van pesticiden te vermijden, onder andere zo weinig mogelijk oppervlakte verharderen, gebruik van groenbedekkers, onkruid mechanisch verwijderen of gebruik van hogedrukreinigers of branders.

Werken aan ecologisch herstel

De structuur van een waterloop (variatie in breedte en diepte, mate van meanderen, structuur van bedding en oevers, enz.) bepaalt welke organismen er kunnen voorkomen. Hoe gevarieerder de structuur, hoe meer verschillende biotopen en hoe meer planten- en diersoorten er kunnen leven. Een betere structuurkwaliteit versterkt bovendien het zelfreinigend vermogen van de waterloop. Structuurherstel wordt in het Maasbekken onder andere voorzien voor de Warmbeek en de Dommel.

“

In de Voerstreek wordt er op korte termijn geïnvesteerd in de uitbouw van het rioleringsnet en de lokale zuivering.

Afstromgebied Jeker, Diets-Heur grasbufferstrook en dam

Vismigratie herstellen

Heel wat waterlopen zijn aangeduid voor herstel van vismigratie. Prioritair herstel wordt o.a. voorzien voor de Bosbeek, Voer, Abeek, Lossing, Itterbeek, Witbeek en de Mark. De Maas vormt een belangrijke vismigratieroute en is daarom aangeduid met de hoogste prioriteit voor de sanering van vismigratieknelpunten. De Maas is vanaf de zee tot en met de Gemeenschappelijke Maas ontsloten voor vismigratie en ook de Weerij is vanaf het natuurgebied 'Klein en Groot Schietveld' tot aan de monding in Nederland visoptrekbaar.

Erosie bestrijden

In de erosiegevoelige gebieden in het zuiden van het Maasbekken (de gemeenten Tongeren, Riemst en Voeren) bestrijden we erosie door een goede landbouwbedrijfsvoering, de aanleg van bufferstroken en van kleine landschapselementen en de uitvoering van de gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen.

Het **bekkenspecifieke deel voor het Maasbekken** bevat bijkomende acties om de toestand van het oppervlaktewater in het bekken te verbeteren. Voorbeelden zijn het herstel van de structuur van waterlopen, het terugdringen van verontreiniging vanuit de land- en tuinbouwsector, het wegwerken van vismigratieknelpunten en de verdere uitbouw en optimalisering van de afvalwatersanering.

BETER OMGAAN MET OVERSTROMINGEN

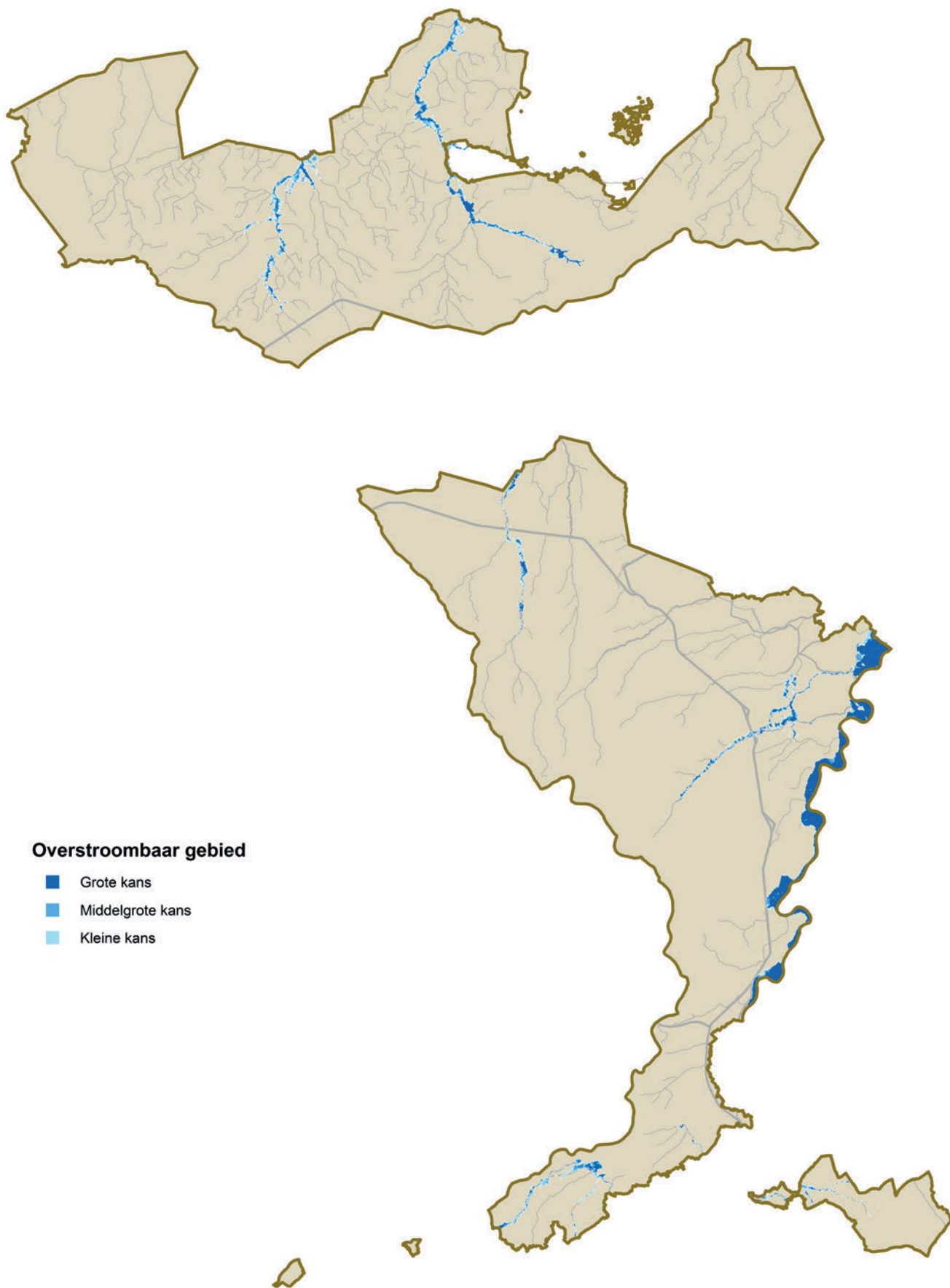
Overstromingen zijn een natuurlijk verschijnsel. Vooral tijdens de winterperiode laat de verhoogde aanvoer van hemelwater de waterlopen buiten hun oevers treden. Dit blijkt ook uit de overstromingsrisicoanalyse. Waterlopen die een grote kans hebben op overstromen, zijn de Bosbeek, Berwijn, Jeker, Dommel, Mark, Weerijss en de Maas.

De Maas is een regenrivier. Het waterpeil hangt sterk samen met de hoeveelheid regen. Daardoor staat de

Maas 's winters hoog, terwijl ze 's zomers vaak bijna droog staat. Hoge afvoeren in de winter gaan soms gepaard met overstromingen die zich tot ver buiten de Maasplassen kunnen verspreiden. In 2016 is nv De Scheepvaart gestart met een rivierverruimingsproject in Boyen-Veurzen (Dilsen-Stokkem) en Meeswijk-Molenveld (Maasmechelen). Het maaiveld wordt er verlaagd. Op die manier heeft de Maas meer ruimte, waardoor het water minder hoog zal komen te staan bij hoog water, en ook de snelheid van het water op dat moment zal afnemen.

Het **bekkenspecifieke deel voor het Maasbekken** bevat bijkomende acties om ons beter te beschermen tegen overstromingen. Voorbeelden zijn het aanleggen van overstromingszones langs de Bosbeek in Opoeteren, het vergroten van de bergingscapaciteit van de Dommel stroomopwaarts van Overpelt en Neerpelt, rivierverruimingswerken langs de Gemeenschappelijke Maas en een bypass op de Voer ter hoogte van het centrum van 's Gravenvoeren zodat bij piekdebieten een deel van het debiet wordt omgeleid.

Meerlaagse waterveiligheid, beste garantie op bescherming

Klimaatverandering verhoogt het risico op overstromingen. Europa drong dan ook aan op een nieuwe overstromingsaanpak. In uitvoering van de Overstromingsrichtlijn schatten de lidstaten het risico op overstromingen in en nemen ze maatregelen om de schade te beperken.

De richtlijn vraagt in te zetten op maatregelen die ons beschermen tegen overstromingen (protectie), op maatregelen die de schade beperken (preventie) én op maatregelen die ervoor zorgen dat we voorbereid zijn als een overstroming zich voordoet (paraatheid). Een combinatie van protectieve, preventieve en paraatheidverhogende maatregelen biedt de beste garantie. In Vlaanderen is deze visie vertaald in het beleidsprincipe van **meerlaagse waterveiligheid**.

Meer info hierover vindt u op www.hoogwaterzonderkater.be

Een drietrapsstrategie voor een evenwichtige waterbalans

Watertekort en wateroverlast zijn beide het gevolg van een onevenwichtige waterbalans. De problemen worden samen aangepakt met de drietrapsstrategie: vasthouden-bergen-afvoeren. Zo stimuleren we om hemelwater zoveel mogelijk op te vangen en te hergebruiken (regenputten) of in de grond te laten sijpelen (via infiltratievoorzieningen). Het water dat niet ter plekke kan vastgehouden worden, wordt zoveel mogelijk geborgen in valleigebieden (overstromingsgebieden, wachtbekkens) en pas als dat niet lukt, wordt het gericht afgevoerd.

Door het hemelwater te hergebruiken of in de bodem te laten sijpelen houden we het vast en vlakken we piekdebieten af. Bovendien zorgt de sponswerking van de bodem ook voor een hoger debiet naar de waterloop in drogere perioden. Zo vormt een herstel van de natuurlijke waterhuishouding de valleien om tot klimaatbuffers. Het behoud van de open ruimte is hierbij van groot belang.

Meer ruimte voor overstromingswater

Van gebieden die van nature overstromen, proberen we zoveel mogelijk het waterbergend vermogen te behouden. Op andere plaatsen leggen we gecontroleerde overstromingsgebieden aan om overstromingschade te verminderen.

Paraat staan

Dreigt er toch een overstroming, dan zorgen we ervoor dat informatie snel en correct doorstroomt. Waterbeheerders, hulpdiensten en burgers kunnen dan tijdig maatregelen nemen om schade en ellende te beperken. De portaalsite www.waterinfo.be bundelt alle metingen en voorspellingen voor de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen.

MAAS
BEKKEN

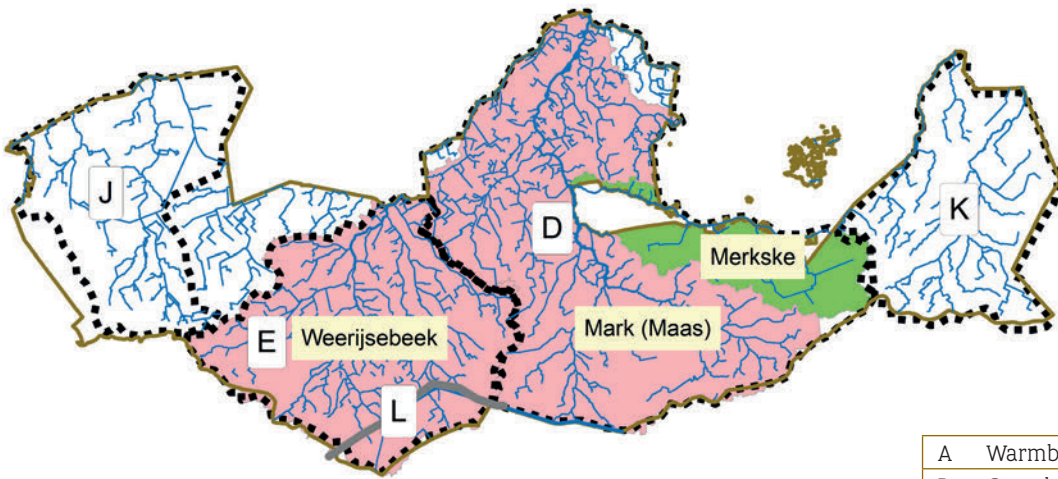
BELANGRIJKE GEBIEDEN UITGELICHT

In het Maasbekken streven we in vier speerpuntgebieden (Warmbeek, Abeek, Bosbeek en Merkske) naar een goede toestand tegen 2021. In acht aandachtsgebieden steken we een extra tandje bij om de waterkwaliteit vooruit te helpen: in de stroomgebieden van de Lossing, de Weerij, de Dommel, de Itterbeek (I + II), de Berwijn, de Maas en de Mark. Het bekkensecretariaat brengt er alle betrokkenen samen in een gebiedsgericht overleg om de maatregelen en acties te bundelen en op elkaar af te stemmen. Zo komen we op het terrein sneller tot resultaat. Uiteraard blijven we ook in de andere gebieden in het bekken investeren in een betere waterkwaliteit en een betere bescherming tegen wateroverlast.

“

Werken aan de goede toestand doen we stap voor stap en gebied per gebied.

In deze brochure zetten we enkele gebieden in de kijker: de speerpuntgebieden Warmbeek, Abeek, Bosbeek en Merkske en de aandachtsgebieden Dommel en Itterbeek. Meer informatie over de andere gebieden en de acties die er op stapel staan, leest u in het [bekkenspecifieke deel](#) en de [actielijst](#).

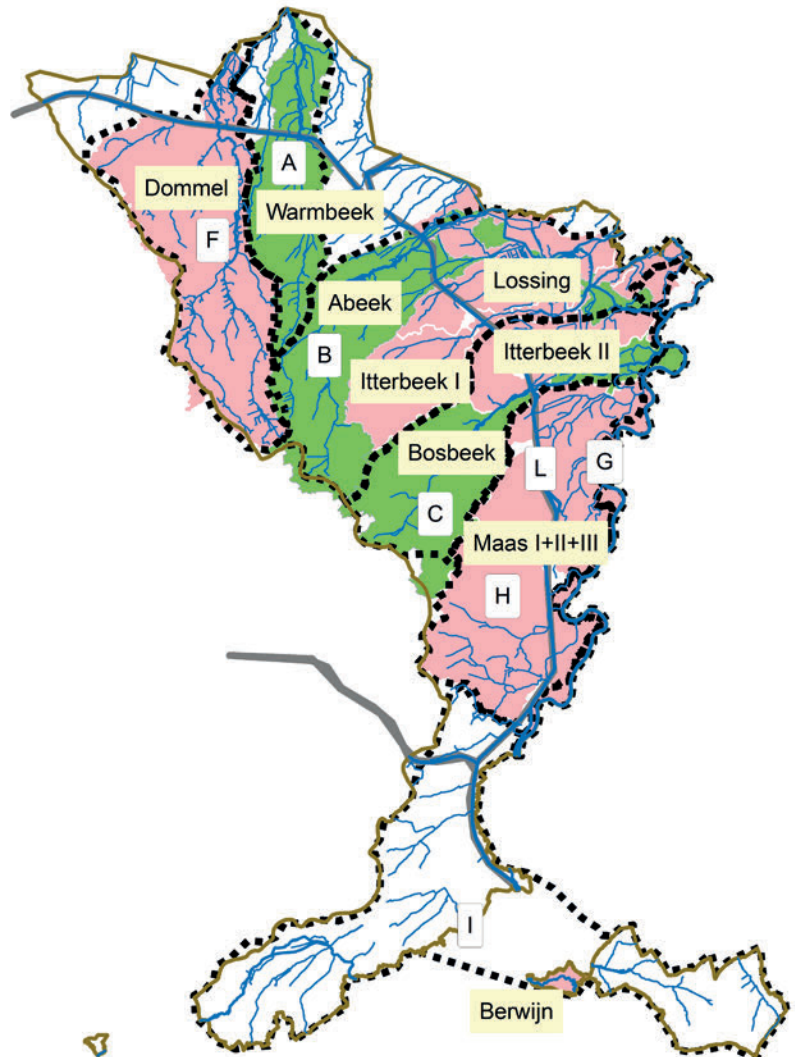

■ Speerpuntgebieden
■ Aandachtsgebieden

A	Warmbeek
B	Complex Abeek
C	Bosbeek en Witbeek
D	Mark en Merkske
E	Weerijse
F	Dommel
G	Gemeenschappelijke Maas
H	Centrale Maasvlakte
I	Aquadragebied
J	Kleine Aa
K	(Poppelse) Aa
L	Kanalen

i

Het Maasbekken wordt gekenmerkt door een diversiteit van regio's, elk met hun eigenheid, problemen en kansen. In het ene gebied ligt de nadruk op waterkwantiteit, in een ander gebied op waterkwaliteit of ecologie. Op basis van de huidige waterkwaliteit en de afstand tot de opgelegde normen van de kaderrichtlijn Water zijn in het Maasbekken vier speerpuntgebieden en acht aandachtsgebieden aangeduid. In de speerpuntgebieden willen we in 2021 een goede watertoestand bereiken, in de aandachtsgebieden in 2027. Ook in de andere gebieden (Aquadragebied, Kleine Aa, (Poppelse) Aa en de kanalen) staat een gebiedsgerichte werking voorop.

WARMBEEK

De Warmbeek ontspringt in Peer op de rand van het Kempens plateau. Vandaar stroomt ze via Bocholt, Neerpelt en Hamont-Achel richting Nederland waar de waterloop 'Tongelreep' wordt genoemd. Een afwisseling van klein- en middenschalige landbouw, beekvalleien, bossen en verspreide bebouwing kenmerken de vallei van de Warmbeek.

In de Warmbeek moet vooral ingezet worden op het verkrijgen van een gezonde waterplantengemeenschap.

Naar een ecologisch waardevolle Warmbeek

In vergelijking met andere gebieden zijn de inspanningen voor het halen van de goede ecologische toestand in de Warmbeek niet meer zo groot. Daarom is de Warmbeek aangeduid als speerpuntgebied. Er moet vooral nog ingezet worden op het verkrijgen van een gezonde waterplantengemeenschap door een verdere verbetering van de beekstructuur.

Op het vlak van de fysisch-chemische waterkwaliteit moet enkel het fosforgehalte nog beperkt teruggedrongen worden in de Warmbeek afwaarts van het kanaal Bocholt-Herentals. In de bovenloop van de

Warmbeek en de Pastoorsvenloop is bijkomend ook een reductie van de stikstofemissie nodig.

Minder overstortwerking

Naast maatregelen om inspoeling van nutriënten vanuit de akkers te verminderen, moet ook het effect van overstorten ingeperkt worden (o.a. de overstort aan de Slipstraat en Fierkens). Omdat in de Warmbeek zeldzame vissoorten voorkomen, is de beek aangeduid als ecologisch kwetsbaar voor overstortwerking. Vanaf Bocholt is de Warmbeek zelfs uiterst kwetsbaar voor overstorten.

Verdere optimalisatie van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur

In het kader van een grondige doorlichting van het watersysteem van de Warmbeek analyseerde Aquafin de knelpunten in het rioleringsstelsel. Dit heeft geleid tot concrete voorstellen om verschillende overstorten aan te pakken zodat ze minder vaak werken.

Zo wordt de overstortdrempel van de overstort in de Slipstraat in Hamont-Achel opgetrokken en komt er een bufferbekken. Via de Vliet komt ongezuiverd water van deze overstort immers in de Warmbeek.

Daarnaast wordt gewerkt aan innovatieve technieken voor een dynamische sturing en berging in het rioleringsstelsel zodat de overstorten Fierkens, Lillerbaan en Kaullillerweg in Neerpelt minder zouden werken. Hiervoor is met het IMPAKT! project Europese subsidie verkregen binnen het Interreg Va programma.

In de planperiode 2016-2021 worden deze projecten verder uitgewerkt en uitgevoerd. In 2016 worden de rioleringsplannen voor aanpassing van de overstort in de Slipstraat te Hamont-Achel opgesteld en behandeld door diverse adviesinstanties.

Ook aan de gemeenten en Infrac is gevraagd om via gerichte ingrepen in het gemeentelijke rioleringsstelsel de overstortwerking op specifieke locaties terug te dringen. Zo zal de afkoppeling van een gracht in Hamont-Achel de riolering ontlasten.

Uitlaatconstructie van een overstort

ABEEK, ITTERBEEK EN LOSSING

De Abeek en Itterbeek ontspringen in Meeuwen-Gruitrode en stromen grotendeels door landbouwgebied. De Abeek kruist de Itterbeek op hetzelfde niveau waardoor de watermassa's elkaar beïnvloeden. De Abeek mondt in Kinrooi uit in de Maas, terwijl de Itterbeek richting Nederland stroomt.

De huidige Lossing is grotendeels de oorspronkelijke bedding van de Abeek en stroomt van Bree tot Molenbeersel (Kinrooi) waar het de grens oversteekt. De huidige benedenloop van de Abeek (de oorspronkelijke Lossing) werd in 1870 gegraven om de moerasgebieden aan de grens met Nederland droog te leggen en in cultuur te brengen. Halfweg vorige eeuw zijn de Lossing en de Abeek omgewisseld. Het water van de bovenloop van de Abeek voert nu af via de kunstmatige bedding richting de Maas. Het water van de Lossing stroomt vanaf Molenbeersel in noordoostelijke richting naar Nederland.

Ecologisch herstel in de vallei van de Abeek en Lossing zou kunnen bereikt worden door de Abeek opnieuw in haar oude bedding te laten stromen.

Abeek opnieuw door oorspronkelijke bedding?

De structuurkwaliteit van Abeek en Lossing moet verbeteren om de goede ecologische toestand te bereiken. De potentie voor ecologisch herstel en een herstel van de natuurlijke waterhuishouding in de vallei van Abeek en Lossing is het grootst door de Abeek opnieuw in haar oude bedding (huidige Lossing) naar de Maas te laten stromen.

Het stroomafwaartse (gegraven) gedeelte van de huidige Abeek heeft namelijk weinig structuurvariatie en weinig natuurlijke oevers. Hierdoor is dit deel minder geschikt om een evenwichtige fauna en flora te bekomen. Door de Abeek terug in zijn oorspronkelijke bedding te laten stromen, kunnen vissen de bovenloop van de beek bereiken vanuit de Maas in Nederland. Bovendien wordt het verdeelwerk aan de kruising van de Abeek en de Itterbeek als migratieknelpunt omzeild en wordt de natuurlijke waterhuishouding deels hersteld. De modellering en het studiewerk voor dit project zullen in de huidige planperiode worden verder gezet.

Naar meer natuur in de Itterbeek

Voor de Itterbeek is er nog een belangrijke focus op verdere structuurverbetering en het wegwerken van de vismigratieknelpunten waaronder de Slagmolen (Opitter), de Keyartmolen (Tongerlo), de Galdermansmolen (Tongerlo) en een aantal duikers en

stuwen. De waterkwaliteit opwaarts de kruising met de Abeek (Kinrooi) is relatief goed, maar verslechtert onder invloed van het Abeek water. De kwaliteit van de Itterbeek afwaarts het verdeelwerk zal dus maar verbeteren van zodra de kwaliteit van de Abeek toeneemt en het debiet van de Abeek opwaarts het verdeelwerk afneemt.

Oplossen vismigratieknelpunt Galdermansmolen en Keyartmolen (Itterbeek)

Vissen verplaatsen zich voortdurend in een waterloop op zoek naar voedsel, voortplantingsplaatsen, overwinteringsgebieden of nieuwe leefgebieden. Vaak verhinderen stuwen, watermolens of bodemvallen die migratie. De Galdermansmolen en Keyartmolen op de Itterbeek in Bree vormen zo'n vismigratieknelpunt. De constructies aan deze molens zorgen voor een hoogteverschil waardoor ze niet passeerbaar zijn voor vissen. Om het leefgebied van o.a. het berrmpje, de serpeling en de paling uit te breiden, komt er een korte nevengeul langs de molens waarlangs de vissen kunnen zwemmen. Het hoogteverschil wordt opgesplitst in kleine trapjes die de vissen wel kunnen passeren. Dit wordt ook wel een "vistrap" genoemd. De werken gaan van start respectievelijk in 2016 en in 2017.

Itterbeek, vismigratieknelpunt aan de Galdermansmolen in Bree

BOSBEEK EN WITBEEK

De Bosbeek ontspringt in As en mondt in Aldeneik (Maaseik) uit in de Maas. De Witbeek ontspringt in Opoeteren (Maseik) en steekt in Kessenich (Kinrooi) de grens over, waar ze in de Itterbeek uitmondt die op haar beurt in de Maas komt. De Witbeek en de Bosbeek hangen ruimtelijk samen via het verdeelwerk in Opoeteren en door het feit dat de Witbeek stroomafwaarts van de Volmolen de oorspronkelijke loop van de Bosbeek volgt. De huidige Bosbeek stroomafwaarts van de Volmolen werd kunstmatig aangelegd. Dit gebeurde om de moerassige gronden ten noorden van Neeroeteren droog te leggen en om de stadsgrachten en watermolens van Maaseik van voldoende water te voorzien.

De Witbeek en de Bosbeek hangen ruimtelijk samen via het verdeelwerk in Opoeteren en doordat de Witbeek de oorspronkelijke loop van de Bosbeek deels volgt.

Vissen alle kansen geven

De Bosbeekvallei bevat waardevolle moerasbossen. De vallei ligt dan ook binnen een speciale beschermingszone. Aangezien de waterkwaliteit van de Bosbeek relatief goed is, wordt er prioriteit gegeven aan een verbetering van de ecologische connectiviteit. Door de vele watermolens en andere vismigratieknelpunten is de Bosbeek erg gefragmenteerd met een verarmde visfauna opwaarts de Zuid-Willemsvaart. De bovenloop van de Bosbeek moet opnieuw visoptrekbaar worden vanuit de Maas. Mogelijks kan dit efficiënter via de Witbeek, rekening houdend met de vele knelpunten op de Bosbeek. Deze mogelijkheid wordt de komende jaren verder onderzocht.

Het overstromingsrisico aanpakken

Samen met het verbeteren van de ecologische toestand wordt ook het overstromingsrisico vanuit de Bosbeek en de Witbeek prioritair aangepakt. Hierbij worden verschillende maatregelen uitgewerkt, met onder andere de aanleg van een overstromingsgebied in Opoeteren en de aanleg van een hoogwaterbypass rond de Neermolen in Neeroeteren.

Bosbeek ter hoogte van de Neermolen in Neeroeteren

Reductie van de wateroverlast vanuit de Bosbeek en de Witbeek in Neeroeteren

Het centrum van Neeroeteren wordt regelmatig bedreigd door wateroverlast. In 2015 herstelden de VMM en Natuurpunt de meanderende loop van de Bosbeek ter hoogte van de Volmolen in Opoeteren. De meanders zorgen niet enkel voor variatie in de oeverhelling en waterdiepte, de beek is er ook in lengte verdubbeld waardoor ze meer water kan bergen.

Om Neeroeteren nog beter te beschermen, staan op middellange termijn nog acties voor de Bosbeek op het programma: een gecontroleerd overstromingsgebied aan de Volmolen (Opoeteren), beschermingsdijken langs de Bosbeek met een maximaal behoud van de bergingscapaciteit van het valleigebied en een bypass op de Bosbeek ter hoogte van de Neermolen (Neeroeteren). Ook op de valleiflanken zal water moeten vastgehouden en geborgen worden.

Een belangrijk aandachtspunt is de waterkwaliteit van de Bosbeek omwille van de waardevolle natuur in de vallei. Het nodige overleg tussen de betrokken partijen (VMM, ANB en Natuurpunt) is hiervoor opgestart. Het project kijkt niet enkel naar waterberging ter hoogte van de Volmolen, maar ook naar de mogelijkheden om meer opwaarts water te bufferen. De opwaartse buffering kan er voor zorgen dat de overstromingsduur en -diepte van de landbouw- en natuurgebieden in het overstromingsgebied aan de Volmolen beperkt blijft.

DOMMEL

De Dommel ontspringt op het Kempisch plateau op de grens van Meeuwen-Gruitrode en Peer en stroomt via Overpelt en Neerpelt richting Nederland. Daar komt de Dommel samen met de Aa om als Dieze in de Maas uit te monden.

In de tweede helft van vorige eeuw werd de Dommel rechtgetrokken voor een snellere afvoer en een betere ontwatering van de valleigronde. Intussen mag de Dommel op een aantal plaatsen weer kronkelen, zoals in het natuurgebied Hageven, of binnenkort in Peer.

Bijkomende maatregelen zijn nodig om Overpelt en Neerpelt te beschermen tegen wateroverlast.

Naar meer structuurkwaliteit en een natuurlijk peilregime

Met uitzondering van de Bollisenbeek en enkele trajecten op de Dommel, die in Natura-2000 gebied liggen, is de structuurkwaliteit van de waterlopen in dit gebied beperkt. Het herstellen van de structuurdiversiteit, van het natuurlijk peilregime en van de verbinding met de vallei is noodzakelijk. Bij de structuurverbetering van de waterlopen streven we niet enkel een ecologische verbinding na, maar ook een meerwaarde voor hoogwaterbescherming en recreatie.

Een betere bescherming tegen wateroverlast

Omdat er langs de afwaartse delen van de Dommel, vooral in Overpelt en Neerpelt, regelmatig wateroverlast optreedt en het bestaande wachtbekken op de Dommel in Overpelt onvoldoende blijkt, zullen bijkomende beschermingsmaatregelen uitgewerkt worden vanuit een meerlaagse waterveiligheidsstrategie. Zo wordt de bergingscapaciteit stroomopwaarts het wachtbekken verhoogd en de Dommel ter hoogte van Neerpelt geherprofileerd.

Dommel, vismigratieknelpunt in Peer

Hermeandering van de Dommel en de Kleinbeek

In het verleden werden grote stukken van de Dommel en de Kleinbeek rechtgetrokken, oevers vastgelegd en stuwen aangelegd. Deze ingrepen hebben veelal een negatieve impact op de ecologische kwaliteit van het watersysteem.

De watering De Dommelvallei start in het najaar van 2016 structuurverbeteringswerken op de Dommel en de Kleinbeek ten noordwesten van het centrum van Peer. Op basis van hoogtelijnen en metingen heeft de watering een beeld kunnen vormen van het oorspronkelijke Dommeldal. Zo kunnen ze een natuurlijke meanderende Dommel en Kleinbeek en hun samenvloeiing reconstrueren. De samenloop met de Kleinbeek zal meer stroomafwaarts verplaatst worden. De meanderende Dommel zorgt voor een vertraagde afvoer en door het verhogen van de beekbodem zal de algemene waterstand in het gebied ook verhogen en tot een meer natuurlijk niveau worden gebracht. Ook de natuur langs de Dommel zal er wel bij varen.

Tijdens deze werken worden ook de laatste vismigratieknelpunten (2 stuwen en de duiker onder de Dijkersstraat) op de Dommel opgelost.

MERKSKE

Het Merkske, een zijbeek van de Mark, stroomt op de grens van Hoogstraten en Baarle-Hertog en vormt er de natuurlijke grens tussen Nederland en België. De beek ontspringt op de grens van Ravels met Nederland en stroomt langs beide kanten van de grens door waardevol valleigebied. Dat het Merkske grensvormend is, heeft er voor gezorgd dat ze haar natuurlijke loop heeft kunnen behouden, daar waar andere waterlopen rechtgetrokken werden.

“

Dat het Merkske grensvormend is, heeft er voor gezorgd dat ze haar natuurlijke loop heeft kunnen behouden, daar waar andere waterlopen rechtgetrokken werden.

Meer natuur in de vallei

Het Merkske heeft al een vrij goede waterkwaliteit. Het streefdoel voor de vallei van het Merkske is een natuurlijk beekdallandschap dat de mogelijkheid heeft tot overstromen. Een natuurlijk oppervlakte- en grondwaterpeil met voldoende kwel is essentieel voor het herstel van dit natuurlijke beekdallandschap.

Een grensoverschrijdende aanpak

Cruciaal is dat het landgebruik op beide oevers en in beide landen goed op elkaar wordt afgestemd. Hetzelfde geldt voor een uniform ecologisch beheer over de hele lengte van het Merkske. Daarom vindt jaarlijks overleg met Nederland over het Merkske plaats.

Integraal waterproject voor het Merkske brengt waterbeheerders en watergebruikers aan beide kanten van de grens samen

Voor het speerpuntgebied Merkske is de goede ecologische toestand tegen 2021 vooropgesteld. Het bekkensecretariaat Maasbekken start daarom in het najaar van 2016 een integraal project voor het Merkske op.

Binnen dit project zal het bekkensecretariaat samen met de betrokken instanties en sectoren de knelpunten en potenties voor het gebied zo gedetailleerd mogelijk inventariseren. De reden waarom specifieke parameters een onvoldoende halen, wordt blootgelegd. Dit gebeurt o.a. op basis van terreinbezoeken en bijkomende staalnames.

Op basis van deze grondige doorlichting worden met de betrokken partners concrete projecten geformuleerd. Deze zijn vaak een concretisering en verfijning van de acties uit het bekkenspecifieke deel. De gezamenlijke aanpak en de bottom-up benadering versterken het draagvlak voor dit integraal project. Bovendien zorgen de zeer gerichte acties voor win-wins voor het watersysteem en voor een cumulatief effect.

Omdat het Merkske een grensvormende waterloop is, gebeurt de doorlichting van het gebied en het integraal project samen met de Nederlandse waterpartners. Vooral het Waterschap Brabantse Delta zal hier actief aan meewerken. In 2017 zullen we dan tot een gezamenlijk grensoverschrijdend actieplan voor het afstroomgebied van het Merkske komen waarin acties op korte termijn kunnen worden uitgevoerd en opgevolgd.

Gezamenlijke staalname door VMM en Waterschap Brabantse Delta op het Merkske

MAAS
BEKKEN

WATEROVERLEG IN HET MAASBEKKEN

Beken en rivieren stromen dwars door administratieve grenzen. De vele functies en aspecten van water overschrijden de bevoegdheden van de verschillende overheden en administraties. In het integraal waterbeleid werken de betrokken beleidsdomeinen en bestuursniveaus samen om water gerelateerde kwesties zoals wateroverlast of slechte waterkwaliteit aan te pakken.

Het overleg tussen alle betrokkenen binnen een bekken heeft een bestuurlijke pijler (bekkenbestuur), een maatschappelijke pijler (bekkenraad) en een ambtelijke pijler (gebiedsgericht en thematisch overleg). Motor van het integraal waterbeleid in een bekken is het bekkensecretariaat.

Bekkenbestuur: elk bekken zijn bestuur

Het bekkenbestuur coördineert het waterbeleid op het niveau van het bekken. Het bekkenbestuur is verantwoordelijk voor het bekkenspecifieke deel van het stroomgebiedbeheerplan en adviseert onder meer de waterbeleidsnota en het Vlaamse deel van het stroomgebiedbeheerplan.

In dit orgaan zetelen vertegenwoordigers van de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen en vertegenwoordigers van de lokale besturen (provincies, gemeenten, polders en wateringen). Het bekkenbestuur neemt beslissingen op bestuurlijk vlak.

De gouverneur van de provincie Limburg is de voorzitter van het bekkenbestuur van het Maasbekken, de bekkencoördinator is de secretaris.

Bekkenraad: iedereen zijn zeg

De bekkenraad is het adviesorgaan van het bekken waarin de maatschappelijke belangengroepen en sectoren betrokken bij het waterbeleid vertegenwoordigd zijn: landbouw, natuur, bos, milieu en landschap, industrie en handel, ontginning en energie, visserij, toerisme en recreatie, wonen en de transport- en vervoersector.

De bekkenraad staat in voor het overleg met het middenveld op bekkenniveau. De voorzitter van de bekkenraad is de bekkencoördinator.

Gebiedsgericht en thematisch overleg om beter vooruit te gaan

In het gebiedsgericht en thematisch overleg zijn alle waterbeheerders op ambtelijk vlak vertegenwoordigd. Hier worden documenten voor het bekkenbestuur en de bekkenraad voorbereid, knelpunten besproken en eventueel aan het bekkenbestuur overgedragen.

Zo brengt het bekkensecretariaat voor elk aandachtsgebied in het bekken alle partners samen in een gebiedsgericht overleg. Op basis van een gemeenschappelijke visie willen we er de inspanningen bundelen. Zo kunnen we op het terrein zichtbare stappen vooruit zetten om op termijn de goede toestand te halen.

Studiedag "Water in de stad" (2011)

Bekkensecretariaat: motor van de bekkenwerking

Het bekkensecretariaat staat in voor de dagelijkse werking binnen het bekken en het voorbereidende werk voor het bekkenbestuur. Het bekkensecretariaat bereidt het bekkenspecifieke deel van het stroomgebiedbeheerplan voor en organiseert de bijeenkomsten van het bekkenbestuur en de bekkenraad. Op vraag van het bekkenbestuur organiseert het bekkensecretariaat ook gebiedsgericht en thematisch overleg.

De dagelijkse leiding van het bekkensecretariaat ligt bij de bekkencoördinator. De bekkencoördinator wordt bijgestaan door één of meerdere planningsverantwoordelijke(n). De bekkencoördinatoren en planningsverantwoordelijken behoren tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie of het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare werken. Per provincie is er ook een vertegenwoordiger van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening. Ook de provincies stellen personeel ter beschikking van het bekkensecretariaat.

Grensoverschrijdend wateroverleg

Voor het Maasbekken zijn er drie lokale werkgroepen 'Grensoverschrijdende Wateroverleg' (GoW): GoW Molenbeek-Mark, GoW Dommel-Thornerbeek en GoW Jeker-Geul. Deze (voornamelijk) ambtelijke overlegorganen zijn samengesteld uit instanties uit Vlaanderen, Nederland en Wallonië (enkel voor het GoW Jeker-Geul) die verantwoordelijk zijn voor het operationeel beheer van de kwantiteit en de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater. Ook beleidsaspecten kunnen binnen de werkgroepen besproken worden.

Het hoofddoel van deze werkgroepen is de grensoverschrijdende samenwerking verder versterken voor lokale beheeraspecten met een grensoverschrijdend belang. Voorbeelden zijn de bestrijding van exoten, de aanpak van grensoverschrijdende calamiteiten en de afstemming van het beheer van grensoverschrijdende of grensvormende waterlopen.

MEER INFORMATIE

Surf naar www.maasbekken.be. U vindt er het bek-
kenspecifieke deel voor het Maasbekken en allerhande
bijkomende informatie.

Het **geoloket stroomgebiedbeheerplannen** toont de
waterlichamen en de plaatsgebonden acties op kaart.
Van elk oppervlaktewaterlichaam en elke actie vindt u
een informatiefiche:

- » Een **oppervlaktewaterlichaamfiche** geeft
de informatie die over dat oppervlaktewa-
terlichaam aan Europa gerapporteerd wordt:
de karakterisering van het waterlichaam, de
doelstellingen en afwijkingen, de druk- en
impact analyse, de toestandsbeoordeling en
de kwaliteitsnormen voor gevaarlijke stoffen.
- » Een **actiefiche** bevat een korte beschrijving
van de actie, geeft aan waar en wanneer de
actie zal uitgevoerd worden, op hoeveel de
kostprijs geraamd is en of deze middelen al
beschikbaar zijn.

Via het **geoloket zoneringsplannen en gebiedsdekk-
kende uitvoeringsplannen** ontdekt u in welke zone een
woning ligt en welke projecten in de buurt gepland zijn:

- » een zone waar het afvalwater opgevangen
wordt in een riool, of waar dit in de nabije
toekomst gepland is , en waar de gemeente/
rioolbeheerder of het gewest instaat voor de
verdere zuivering
- » een zone waar de burger zelf het afvalwater
moet zuiveren.

Meer informatie over het integraal waterbeleid in
Vlaanderen leest u op www.integraalwaterbeleid.be.
U vindt er onder andere de volledige stroomgebiedbe-
heerplannen voor Schelde en Maas 2016-2021, waarvan
de bekkenspecifieke delen, deel uitmaken.

Bekkensecretariaat Maasbekken

p/a nv De Scheepvaart
Havenstraat 44, 3500 Hasselt
Tel 011 29 84 28 | 011 29 84 20
maas-sec@descheepvaart.be
www.maasbekken.be

D/2016/6871/046

Foto's: VMM, bekkensecretariaat, nv De Scheepvaart, Watering de Dommelvallei

v.u.: Philippe D'Hondt, voorzitter CIW